

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.

Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petilvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 16 vin., 2-krat po 14 vin., 3-krat po 12 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Interpelacija

posl. dr. Gregorčiča in tovarišev na Njegovu Prezvzišenost gosp. ministerskega predsednika, grofa Thuna kot voditelja ministerstva notranjih poslov, v zadevi zapostavljanja slovenskega prebivalstva v okraju in mestu goriškem, po c. kr. okrajni oblasti.

(Dalje.)

Modra odjenljivost načelnikova in spoštovanje njegovih prošelj od strani navzočih, je jima prekrizala račune in kakor trdijo verodostojna poročila, pokvarilo dobro voljo.

Vendar se lahko tolažita in smeta biti ponosna na to, da na dan cesarske petdesetletnice med cesarsko jubilejno slavnostjo v šolskem posloju, ki se je sezidalo v spomin in proslavo tega jubileja, sta v veliko veselje italijanske irredente izzvala prevelik škandal.

Med slavnostjo so metalé iz oken nasproti stoječega stanovanja italijanskega zasebnika nežne ženske roke kamene proti »Šolskemu domu« in vanj; eden kamen je zadel gospo Lovišček na ramo ter jo poskodoval, drug je padel pred gospo Pregl, ne da bi jo zadel. Veliki uniformovanec ni seveda o tem nič opazil, ker je imel važnejši posel; re-darji so bili o tem obveščeni. Ako bi bil to storil kak Slovenec v škodo kateri italijanski šoli, bi sedel že davno pod ključem in zapahom.

Ako se vpraša, zakaj je policija uprizorila ta grozen škandal, tedaj pridemo do slovenske zastave in do odnosajev, v katerih je c. kr. okrajna oblast italijanske irredente v Gorici.

Slovenci v avstrijskem cesarstvu imajo od leta 1848. svojo narodno trobojnico (belo-modro-rudečo) ter jo rabijo od tistega leta naprej nepretrgoma brez ugovora do najnovjših časov pri vseh narodnih in drugih slavnostih.

Gospoda višja komisarja pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Gorici, kot pristaša in strankarja italijanske narodno-radikalne stranke, nočeta nič vedeti o tej slovenski zastavi na ozemlju mestne občine goriške, ker vsled svojega pobratimstva z italijanskimi radikali hočeta, naj velja goriško mesto vključ slovenski dvetpetinski manjšini kot čisto italijansko mesto, in ker razobešanje slovenske zastave na ozemlju goriške občine nasprotuje temu njih namenu.

Gospoda višja komisarja sta se obrnila meseca julija t. l. povodom nekoga slučaja do c. kr. namestništva s poročili, ki so bila ad hoc prirojena,

LISTEK.

Iz lahkomiselnosti.

Obraz iz življenja hanoveranskih Vendov.
Spisal: E. Ziehen.

„Dora — zdaj vem, prisiliti hočem očeta, da mi pusti delati po svoji volji!“

„O, potem bi bilo še vse dobro!“ reče Dora veselo, ter se ozre v njegovo moško lepo obličje.

„Znano ti je, kako zelo se je veselil moj oče, ko sem se vrnil preteklo jesen od vojakov“, nadaljeval je potem. „Naveličal se je kmetovanja. Ne dá se mu več ukazovati in ropotati ves dan po polju, po dvorišču, po vrtu in po hiši. Že večkrat je dejal županu, da ne more pričakati, kdaj mi izroči kmetijo in se reši tega bremena, No, če bo pa zahteval, naj vzamem Katino, pa poročem: da grem kar za hlapca služiti kam v kako vas; prevzamem kmetijo le tedaj, če mi dovoli tebe vzeti. In rajši ko bi obdržal kmetijo še pol leta, rajši potrdi mojo namero.“

Ta vesela nadeja je spremenila njijuno žalost v radost; in kovala sta najlepše načrte za bodočnost. In v tem sta pozabila čas in uro, svet in vest! —

Drugega dne pokliče Bornic svojega sina k sebi v izbo, koje okna so držala

na katerih podlagi sta dosegla predsedniški odlok z dne 7. julija, na katerem je rečeno, da razobešanje narodnih trobojnic, ki imajo ob enem barve zunanje države, spravlja v nevarnost javni mir in red v mestu goriškem.

Zadnji dogodki v Gorici so dokazali nasproti trditvam gospodov komisarjev, da ne razobešanje, ampak da prepovedanje slovenske trobojnice spravlja in bode spravljal v nevarnost javni mir in red ne le v mestu goriškem, ampak tudi na deželi. C. kr. okrajna oblast je postavno poklicana, da varuje Slovence, ko se poslužujejo svoje narodne pravice, z vsemi sredstvi, ki so jej na razpolago, proti morebitnim napadom druge narodnosti, katerih pa se ni bati, ako vladni organi ne izpodbujajo in pozivljajo k temu. Namesto tega se sklicuje na pritožbe in žuganja od strani druge narodnosti, katera so naročena po znanih činiteljih, da na podlagi teh more kratiti Slovencev njih pravice.

Slovenska trobojnica nosi barve naslednjih zunanjih držav: Schaumburg-Lippe, Francija, Luxemburg, Nizozemsko, Norvegija in Srbija. Gospoda komisarja pa ne mislita, ko postavljata omenjeno načelo (da narodne trobojnice, ki imajo barve zunanje države, so nevarne) na nobeno teh držav, marveč na Rusijo, dasi so državne barve ruske črna-pomerančnorumenena-bela. Zamenjujeta namreč nalašč državne barve ruske z barvami zastave trgovskega brodovja ruskega. S tem primerjanjem barv slovenske trobojnice z onimi ruske zastave trgovskega brodovja, združujeta gospoda komisarja v soglasju z italijanskimi irredentisti neko poststransko misel, neko sumničenje, proti kateremu protestujejo najslavesniše avstrijski Slovenci, vedno zvesti pristaši hiše Habsburške in avstrijske monarhije.

Irredenti se ne gnjusi slovenska trobojnica radi tega, ker ima barve zunanje države, ker sama se trudi na vso moč, da bi smela razvijati v Avstriji barve zunanje države (Italije), marveč ker je zastava Slovencev, ki se borijo ob jadranskih obalah proti irredenti.

Barve zunanje države se le zato povdarjajo, da bi se vzbudili pri avstrijski vladi pomisleki radi dopušcanja slovenske trobojnice, ter zato da bi se moglo sklepati, da ako se dopuščajo barve one zunanje države (Rusije), se morajo dosledno dopuščati tudi barve druge dr-

na vrt in so jo imeli za neko »obiskovalnico«. Tu začne sina resno opominjati; na to pa reče odločno:

„Henrik, tega razposajenega življenja mora biti konec! Dosti dolgo sem se ubijal — poskušaj zdaj pa ti, kako diši delo od zore do mraka. V štirih tednih ti izročim kmetijo; in ker se brez gospodinje ne more kmetovati, moral se boš takoj oženiti. Izbral sem ti lepo Katino, hčer starega Varlina; mislim, da boš zadovoljen s to mojo izvolitvijo.“

Henrik je zbledel kot zid; po kratkem premisleku reče jecljaje:

„Tega ne morem oče — vzeti moram Dorotejo Lankenovo, — obljubil sem jej to za trdno!“

Stari se glasno zasmeye ter reče:

„Kaj! Uboga pastirska hči moja sinaha! Še tega je manjkalo! Mari meni, da je že to zadosti, če jej ti obljubiš, da jo vzameš!“

„Saj ne potrebujem bogate žene“, reče Henrik, ki se je polagoma zopet zavedel. „Katina je trepasta in take trepe ne vzamem!“

„Ali veš kaj? Veliko neumnostij si že naredil; le nikar ne misli, da bom še to mirno gledal: da bi vzel tako ženo, ki nema nič kot lep obraz in par pisa-

žave (Italije) in da vlada postopa neenako, ako dela drugače.“

To dokazovanje je tudi, kakor razvidno iz omenjenega odloka, obveljalo pri predsedništvu c. kr. namestništva, katero gotovo ne pozna stvari iz lastne skušnje.

Ali to dokazovanje je krivo, ker sloni na krivih postavkih. Prvič belo-modro-rudeče niso ruske deželne barve; drugi slovenska trobojnica ni dobila svojih barv iz Rusije, ampak kakor je zgodovinsko dokazano — iz Dunaja čez Kranjsko.

Ni res, da slovenska trobojnica bi bila sprejela svoje barve od zastave trgovskega brodovja katere zunanje države; kajti slovenska trobojnica ni na sebi in zgodovinsko nič drugega, nego trobojnica vojvodine Kranjske. Minister Doblhoff je z odlokom z dne 23. septembra 1848 z ozirom na to, da prvotni grb vojvodine Kranjske je bil (še pred letom 1464) belo-modro-rudeč, določil barve slovenske trobojnice kot narodne barve (Nationalfarben) za Kranjsko, katero je središče in glavno bivališče slovenskega prebivalstva v Avstriji. — Zgodovinsko dejstvo je, da Slovenci na Stajerskem, Koroškem in Primorskem so sprejeli l. 1848 kranjsko zastavo kot svojo narodno zastavo in da so jo od takrat vedno rabili. (Konec pride.)

Shod v Kobaridu.

Politično društvo »Sloga« je sklicalo v nedeljo 14. t. m. zaupen shod v Kobaridu. Vabilu se je odzvalo nepričakovano veliko število mož iz trga samega kakor tudi iz vseh bližnjih vasij, takó, da je bilo le obzalovati, da so bili prostori v gostilni pri »Nemcu« razmeroma premajhni; no, temu je odpomožla do dobra trdna volja ter zanimanje udeležencev, ki so nad 300 po številu, radi potrpehli ta nedostatek in vstrajali složno do zaključka.

Shod je bil vseskozi zanimiv. Preč. g. drž. posl. dr. A. Gregorčič je pozdravil iskreno vse navzoče, pojasnil, da je pri sedanjih razmerah mogoče in vspešen le zaupen shod, ako se hoče res kaj govoriti in ako se hočejo poslušalci kaj poučiti, ter pozval pričujoče k volitvi predsedstva. Jednagoglasno so bili izvoljeni na predlog dreženskega g. župana g. dež. posl. Lapanja za predsednika, preč. g. dekan kobarški J. Peternel za podpredsednika, in č. g. J. Abram, kaplan iz Bovca, za zapisnikarja.

nih trakov!“ reče oče odločno. — „Predvčeranjem sva se zmenila se starim Varlinom in torej je stvar urejena.“

„Ne, ne — Katine nočem — ne morem vzeti!“ reče Henrik zdaj ostro. „Ne dam, da me boste silili v to, kar ni prav! Dori sem dal besedo in zato vzajem njo in nobene druge!“

Oče ga opazuje nekako zavzeto.

„Ne bi bil mislil, da si tako trmast“, reče potem mirno. „Ali — uganjaj še stokrat huje — Katino moraš vendar vzeti!“

„Rajši pojdem strani — služiti za hlapca!“ vzklikne Henrik. To žuganje — je menil — mora gotovo uničiti očetove naklepe.

Ta pa se zakrohota:

„No, glejte — si no! Ponosni huzar hoče iti za hlapca služiti! Poglejte malo to, moji ljudje! Kaj si vsega ne upaš, Henrik! — Domišljeval si si zdaj to, zdaj ono — ali to me pa že res sili na smeh. Torej ti res misliš, da bi mogel delati celih osem dnij kot hlapec pri kakem človeku na svetu?“

Henrik je čutil nekako, da ga oče bolje pozna, nego on sam; in niti besede ni odgovoril na to.

„Poleg tega si menda pa že poza-

Nato povzame besedo g. dr. Gregorčič, omenjajoč, da ni bilo radi tega toliko časa nobenega shoda, ker je imel mnogo opravil, dalje, ker ni drž. zbor malo ne nič deloval in ni prišel tudi dež. zbor do zadnjega do nikakih sklepov. Za danes pa hoče govoriti o tem, kako se vlada v državi, kako je v deželi sami in kako treba delovati za naprej.

Drž. zbor ni v redu. Ker ne pustijo razdirajoči elementi, da bi se kaj delalo, je vlada prisiljena, da upravlja državo brez njega, t. j. z ministri brez ljudstva. A tudi vladi je na tem ležeče, da bi tudi ljudstvo po svojih zastopnikih govorilo, in je zato razpustila drž. zbor, nadejajoč se boljših časov.

Tudi v naši deželi ni, kakor bi morali biti. Pred 6 leti je stavilo pol. dr. »Sloga« pogoje in program za kandidate, in pričakovalo se je najboljšega. A varali smo se. Med nami je vstal mož, ki se ima nam zahvaliti, da je dež. poslanec in odbornik in je začel razdor, misleč, da je poklican v to, da mora priti čim najhitreje na vrh in kot novinec zagospodovati nad vsemi.

To je pa bilo za slov. poslance slabo, ker če skupno delujemo, moremo zaprečiti vsako škodo, drugače pa ne. Poslanec, ki ruši slogo, se pregreši zoper narod; ako misli, da je sposobniši od drugih, da je več kakor drugi, naj čaka, ljudstvo ga gotovo ne pozabi, in bo upoštevalo eventualne zasluge in vrline ob svojem času. Ta ne-jedinstvo se je vsled znane gonje zanesla tudi med ljudstvo. V prejšnjih časih smo bili prepričani, da bo vsak, tudi javen shod, miren, dandanes pa je drugače. Dosti žalostno, da so nam vže v Gorici grozili, da bodo skušali celo zaupen shod prepričati ali vsaj zavirati.

S programom nove razdirajoče stranke se pa nikakor ne moremo zlagati. Pravila pol. dr. »Sloge« temeljijo na jedino pravih in trdnih verskih resnicah, a novi apostoli so proti temu, kar so posebno odkrito izjavili ravno v Kobaridu zadnje čase, češ, da vera nima s politiko nič opraviti. Prašanje nastaja: kaj pa bo, ako se razširijo taki nauki med ljudstvom...!

Da bi si prosto pot napravili in versko prepričanje v ljudstvu oslabili, so začeli krut boj proti duhovščini na sploh. Ni res, kar pravijo, da hrepeni duhovščina po nadvladi in osebnih koristih, pač pa deluje vedno in v vseh rečeh, ako ne drugače, sé svetom, le v blaginjo ljudstva, in — ne zase.

bil“, nadaljeval je ostro, „da moram plačati še precejšnjo svoto za razne lahkomiselné burke, ki si jih napravil v vojaških letih.“

Tu je malo postal ter ostro pogledal sina, ki je stal tu pred njim kot posebljena slaba vest.

„Jaz te ne silim“, nadaljeval je zasmehljivo. „Če meni, da boš izhajal brez mene in moje kmetije, nu, pa poskusi v božjem imenu! Na izbero imaš ali tako ali tako! Ali podpišeš pojutranjem poročno pogodbo med tabo in Katino; ali pa pojdeš snubit svojo lepo pastirico, potem pa boš hlapec dninar ali pastir; pa si še poiščeš koga, ki poplača tvoje dolgove v mestu. Če me nečeš slušati, tedaj ti odtegnem popolnoma svojo roko — ti mi ne boš ukazoval.“

S tem se obrne, da bi odšel; ali še enkrat se obrne ter reče manje ostro:

„Ko bi pa bil zašel že predaleč s pastirjevo hčerjo — to že poravnam. Na pest tolarjev ne bom gledal — deklina naj se ne pritožuje nad menoj.“

Potem odide malomarno iz sobe nadzorovat hlapce, ki so delali na dvorišču.

Govore, da oni poznajo koristi ljudstva; — kako pa delajo?! Med ljudstvo sejejo prepri in razdor ter izdajajo ljudske koristi. Sami so priznavali, da bi bilo koristno in prav, ako bi prevzela dežela užitnino v svojo upravo, a ukljub temu so jeli delovati proti dotičnemu sklepu, in po tej hujškariji je slo najmanj 50—60 tisoč gld. po vodi.

Kedaj se je še takó strogo ločil kmet od trgovca, ko vendar drug od drugega živi! Danes se je pa jel po tej gonji poguben boj na račun kmeta. Mi smo trdili vedno složnost med stanovi. Podlaga vsemu javnemu življenju morajo biti krščanske resnice; na tej podlagi moremo in moramo biti vsi jedini; vsak stan je dolžan delovati v korist vsega ljudstva.

Današnji shod naj se izreče torej, da se ne vjema z novimi razdornimi, nekrščanskimi nauki, pač pa zahteva, da se uveljavijo in oživijo zopet jedino prava, pravična nepremeljiva krščanska načela! Predlog je bil soglasno sprejet. Tem odločnim besedam je sledilo dolgotrajno burno odobravanje in pri-trjevanje.

Na to je nastopil g. Klavžar, trdeč, da smo bili vže večkrat zbrani tukaj, a vsakokrat kot lepa, prijazna družina. Danes pa ne več. „V Gorici“ pravi, „so nas strahovali, da so nam prostori odpovedani, da nam bodo na vse kriplje in načine nagajali, nas celo tepli i. t. d., kot da bi bili sovražniki onih, med katerimi hočemo zborovati. Ako bi ne vedel, da imamo dobro zaslobo med poštenim ljudstvom, bi si bil na te grožnje dvakrat premislil, ali bi šel v Kobarid ali ne.“

Razpor obrtnikov proti kmetom je umeten razpor in le pripomoček, sredstvo, da bi gotovi brezvestneži v motnem laže ribarili. Nekdaj so bili proti učiteljem, zdaj jih s frazami zopet umetno navezujejo na se. Gonja proti duhovnikom, ki je grdo, hudobno delo, da si hujšega ne moremo misliti, nam tudi odpira oči, in dobro je le to, da je še večina takih, ki se ne dajo slepiti.

Kar pa sloni na neresnici, laži, se kmalu podere.

Nato je g. Klavžar razložil nekdanje velike krivice, ki so se godile Slovencev po uradih v jezikovnem oziru, omenjajoč, koliko dela in napora, koliko taborjev in delovanj po čitalnicah je trebalo, da smo se vsaj deloma osamosvojili. Koliko so do zdaj dosegli v pretečeni in sedanji dobi naši vrli voditelji!

Na dolgo in široko je opisoval žalostne razmere Slovencev zlasti v Gorici ter prešel na sijajni nastop in delovanje g. dr. Gregorčiča s posebnim ozirom na slov. šole v Gorici, na „Šolski Dom“, v kateri zahaja na sto in sto slov. otrok, ki bi se inače poizgubili v vrste lahonstva ter bi postali kot poturice stokrat hujši sovragi od pravih Lahov, in bi se z njimi sploh izgubila vsaka nada zopet oživiti slovensko Gorico!

In takega moža, moža neumornega delovanja in skrajne požrtvovalnosti, bodi duševne, bodi gmotne, kako blatijo zdaj v zahvalo!

Govoril je nadalje g. Klavžar o ostudnih napadih na duhovščino ter svaril pred znanima listoma zlasti očete, da ne pridejo v roke nežni mladini. Zagazili so naši nasprotniki v veliko zaslepljenost, toda, kogar hoče Bog pokončati, ga udari sé slepota.

Na Goriskem je deloval nekdanj dr. Lavrič, a ta ni dejal, da treba najprej sebi stališče utrditi, pač pa „vse za narod“! Mož ni bil katoličan, a je spoštoval duhovščino in dejal, da moramo vsi z druženo delovati.

Slednjič je g. govornik predlagal, da zbor slovesno obsoja tako delovanje proti zaslužnim možem in avtoriteti, da protestujemo in da ostanemo v tem boju trdni in složni. (Sledilo je splošno odobravanje.)

Kot zadnji govornik nastopi konečno zborov predsednik deželni poslanec g. Lapanja, da sporoči volilec o svojem delovanju. „Kot kandidat“, začena, „se nisem preveč poganjal za izvolitev, a videč zaupanje, sem ga sprejel. Danes položim račun.“ Dosedaje zasedanje deželnozborsko je bilo z malo izjemo popolnem neuspešno, in še le letos se je storilo nekaj. Med tem časom je bila revizija katastra, da se kolikor mogoče razbremene prehudo obdačeni kmetje. V ta namen je bil odločen od dež. zbora tudi sam g. poročevalec, da pregleda kataster od Predela do Solkana. Komisija je imela konečno še dosti dober uspeh, dasi se je pričakovalo mnogo več, in zemljiški davek se je znižal najprej za 18% in kasneje še za 10%. Goriška komisija je predlagala, da bi se znižal ta, vsestranski preveliki davek za celo po-voico, a višja inštanca je to zaprečila.

G. poročevalec pravi nadalje, da je bil poslan v Trst radi osebne dohodnine in da je dosegel v tem oziru tudi nekatere uspehe.

„Letos se nam je slednjič posrečilo“ nadaljuje, „doseči v dež. zboru po vstrajnem delovanju mej drugim tudi marsikaj, na kar se je delovalo dolgo vrsto let.“

Konečno predlaga g. poročevalec naslednje resolucije:

1. Visoka vlada se pozivlja, naj poskrbi v naših krajih za lokalno železnico od Sv. Lucije do Boveca, oziroma do Loga. Poskrbi naj za regulacijo Soče, Nadiže in hudournikov, za posušenje močvirja in za most čez Sočo na Kamnem. Vlada podpiraj občine pri gradnji potij in cest.

2. Zemljiški in hišni davek naj se odpravita; pobira naj se samo osebna dohodnina z določenim minimom za existenco.

3. Uvede naj se direktna, splošna, tajna volilna pravica po narodnostnih kurijah za drž. zbor.

4. Uvedejo naj se takse za inozemske delavce.

5. Za kozorejo, katero je vlada odvzela Dreženi in drugim našim krajem, naj dá kako nadomestilo.

6. Davki naj se pobirajo v našem okraju po dvakrat na leto in ne po štirikrat.

7. Kmetijska društva, zadruge, mlekarnice naj vlada izdatneje podpira.

8. Današnji shod izreka željo, da naj se tu v Kobaridu ustanovi kat. narodno pol. društvo za ves okraj.

Vse resolucije se sprejmejo s splošnim odobravanjem.

Gosp. poročevalec pravi na to udeležence, hoče likdo kakega pojasnila, in ko se nihče ne oglasi za besedo, pozove kot predsednik vse navzoče, naj se zahvalijo g. dr. Gregorčiču in g. Klavžarju za poročevanje ter naj posebej še izrečejo bivšemu drž. poslancu popolno zaupanje, čemur so se vsi odzvali v burni ovaciji. — Nekateri so na to priporočali svoje lokalne zadeve.

Konečno povzame besedo še dr. Gregorčič in pravi približno: Vem, da ste prišli od daleč in se vam mudi domov, ker je dan kratak; zraven tega ste že toliko časa vstrajali v teh, za toliko število vse pretresnih prostorih; zato spregovorim samo še par besedij. Zahvaljam se vam za zaupanje. Kar sem deloval za vas, sem deloval iz gole ljubezni; ni časti ni osebnega dobička nisem iskal, — moral sem jih pa mnogo slišati; toda to me ne bo oviralo in me ne strašilo, da bi tudi za naprej ne deloval z enako unemo. Največje zadoščenje in plačilo mi je to, da sem kaj dosegel, da je moje delo v korist našemu narodu.

Ker so težki časi, treba opreznosti, treba, da se združimo vsi brez razlike stanov. V to bo pa največ pripomoglo dobro pol. društvo, na čegar čelu naj bodo najboljši možje tega okraja.

Nevednost je najdražja reč v deželi; zato skrbite za pouk sebi in naslednikom. Berite dobre časnike v družini ali skupno v sosesčini. Slabemu časopisu zaprite vrata, ker ta pokvari stare in mlade. Pokažite, da ste Vi resnični naprednjaki, ki res delujete in se boste odlikovali pred onimi, ki le vpijejo. (Slišalo se je namreč med shodom v bližnji krčmi divje vpitje in surovo razsajanje plačanih in vpijanjenih surovežev). Ako si boste sami pomagali, vam bo tudi Bog pomagal. (Burno, dolgotrajno odobravanje in živio-klici).

Na to je bil shod zaključen in zapustili so prostore vsi vidno zadovoljeni in potrjeni v dobri stvari.

Kazenska razprava proti Andreju Gabrščeku, tiskarju v Gorici.

In zopet so odmevale naše žalostne razmere v sodni dvorani, in zopet je odsevala slika teh žalostnih razmer pred — kazenskim sodiščem!

Dne 15. t. m. se je vršila kazenska razprava proti Andreju Gabrščeku radi nevarnega pretenja po §§ 98 in 99 kaz. zak. in je končala s tem, da je bil obtoženec popolnoma oproščen, z motivacijo, da v obtoženem dejanju ni zadosti dokazov za kaznjivost po gori omenjenih §§ kaz. zak.

V prejšnji številki smo na kratko omenili, da je sodišče Gabrščeka oprostilo, a obsodilo da ga je navzoče občinstvo.

Da utemeljimo ta poslednji stavek, hočemo podati natančno sliko te razprave in točno označiti utis, ki ga je naredila ne le na nas, marveč tudi na večino v sodni dvorani zbranega občinstva. S tem, upamo, bode odbita ost izvestnim tedencijoznim poročilom o tej razpravi, poročilom, ki imajo očitni namen

delati propagando za osebe, ki živijo in slovijo od — propagande in kujejo iz nje celo — denar.

Točno ob 9. uri dopoludne se je zbral na odru sodne dvorane sodni dvor, obstoječ iz predsednika sodnega svetnika Zörrerja, sodnikov Schmarde in Milovčiča ter sodnega tajnika Covaciga. Državnega pravdnika namestnik Jeglič, kot javni tožitelj, z zapisnikarjem Lapanjo je imel svoj prostor na jednem koncu odra, a na drugem zagovornik dr. Triller.

Že nekaj minut pred sestankom sodnega dvora je prišel v dvorano obtoženec Gabršček ter se podal na svoj prostor pred odrom. Tu je razprostil po mizici pred seboj neke papirje ter se je ponašal, kakor bi bil on — voditelj razprave. Na to se je obrnil proti občinstvu ter motril navzoče smelim pogledom; sploh je kazal lice, v katerem si lahko čital vsebino „Soče“, kadar je najbolj arogantna. Kdor zna čitati iz obrazov in kretanja, je moral na tem vedenju obtoženca spoznati, kako si prizadeva, s smélostjo zakriti bitstvo onega, kar ga je spravilo na zatožno klovo, ob enem pa, kako pojavlja neko zavest, da bode na tej razpravi oproščen. . . .

Po sestanku sodnega dvora pozove predsednik javnega tožitelja, da prijavi obtožnico, kar se zgodi.

Za boljše umenje obtožnice podamo tu kratek uvod.

V neki številki „Soče“ letošnje pomlad je bilo čitati, da je bilo v „Goriški ljudski posojilnici“ za časa, ko je bil Gabršček ondi blagajnik „vedno vse v redu“, na kar je odgovorila „Gorica“, da to ni res, marveč, da so bili baš isti čas v posojilnični blagajni neredi. Resnico tega je potrdil v „Soči“ sam dr. Tuma s svojim podpisom. Izjava „Gorice“ je Gabrščeka tako razburila, da je zaporedoma in na izredno drzen način napadal v „Soči“ dr. Gregorčiča, zahtevajoč, da mu da v „Gorici“ „zadoščenje“. Ob enem pa je pisal dr. Gregorčiču še pismo, v katerem mu je grozil s sledečimi besedami: „Ako tega ne storite, me pritirate v položaj, da pozabim na svojo rodbino in . . . si poiščem zadoščenje sam.“

Ker je Gabršček že neštokrat objavil svoj ekscesivni značaj in svojo zmožnost storiti komu kaj žalega in to ne le v svojih izrazih v javnem glasilu „Soči“ in osebno na javnem kraju, marveč tudi dejansko na gospodu Likarju, je besedilo omenjenega pisma dalo dr. A. Gregorčiču opravičen uzrok misliti na to, da ga Gabršček, kjer koli bi se srečala, dejansko napade in to na način, ki bi mogel imeti usodepolnih posledic za rodbino napadalčeva.

Ta okolnost je prisilila dr. Gregorčiča, da poda ovadbo državnemu pravdniku, kateri je potem uložil tožbo proti Gabrščeku.

Po prečitaniu obtožnice stavi predsednik obtožencu vprašanje, ali se čuti krivega.

Gabršček odgovori, da ne in prične potem jako dolg in kompliciran sestavljen samozgovor. Govor, v katerem se je opetovano zapletal v protislovja in mej katerim se mu je tu in tam tresla beseda, je bil v bistvu tak-le:

Gabršček in dr. Gregorčič da sta hila več časa „najboljša prijatelja“, da sta delovala „skupno na političnem polju“, Gabršček da je storil za Gregorčiča vse, celo „pretepati“ se je dal zanj; a Gregorčič da je imel v Gabrščeka vse zaupanje in da ga torej „prav dobro pozna“. Ko je bil Gabršček v posojilnici, mu je dr. Gregorčič tako zaupal, da mu je celo „puščal ključce od blagajne“ itd. „Razpor med njima“ pa da je nastal radi tega, ker se je dr. Gregorčič „udal klerikalcem“, se ločil od „Soče“ ter ustanovil svojo stranko in novo tiskarno ter svoj list „Gorico“. Po razporu da si je dr. Gregorčič prizadeval, kako bi Gabrščeka „uničil in odstranil“ ter da so se v to svrhu rabila sredstva, „ki s politiko nimajo nič opraviti“ — samo da bi se prišlo do prepričanja, da je „Gabršček največja baraba“. Celó njegovo „sveto zakonsko življenje“ da se je napadalo „na impertinenten način“.

Njegovo (Gabrščekovo) delo pa da je „odprta knjiga“ in da ima „po vsem slovanskem svetu“ prijateljev, ki „ga ljubijo“. Smatra se za „političnega moža“ itd. ter citira naposled zadevo s poneverjenjem v posojilnici. Povdarja, da je bilo za časa, ko je bil on blagajnik, „vedno vse v redu“, pač pa da je „plačal za tedanjim blag. uradnikom F. . . znesek 25 gld.“, kateri znesek da je bila nagrada, ki je bila odmerjena njemu, kot členu ravnateljstva posojilnice itd.

Radi tega ni mogel razumeti, kako se je moglo nastopati proti njemu na tak način kakor sploh ne, da morejo

„njegovi politični nasprotniki“ biti „tako kruti“. To da ga je napolnilo z „brezmejno žalostjo“ in bil je tako obupan, da mu skoraj ni ostalo drugega kakor — se vstreliti. V tej „svoji žalosti“ je „tako j pisal“ izjavo za „Sočo“ itd.

Kar se tiče inkriminiranega pisma, ki je je pisal in poslal dr. Gregorčiču, storil da je to le, ker se mu je zdela to „najkrajša pot“, da dobi „zadoščenje“, ker je poznal dr. Gregorčiča kot pametnega moža, na katerega duhovsko čast je apeloval in hotel vzbuditi „v njegovem srcu usmiljenje“. Naposled apeluje Gabršček na razsodnost sodnikov, „katerim je osebno znan“ in ki morajo vedeti, „da je njegovo življenje čisto“ ter da je nedolžen itd.

Na to stavi sodnik Gabrščeku vprašanje, ali je na dr. Gregorčiča jezen in ali je nameraval kaj slabega, ko je pisal omenjeno pismo.

Gabršček to zanika in pravi, da sploh Gregorčiču ni hotel ničesar, ker ga tudi ni smatral za pisca omenjenega sestavka v „Gorici“, marveč obrnil se je do njega le, ker je smatral to za najkrajšo pot, da doseže zadoščenje.

Sodnik: A v preiskavi ste trdili, da bi mogli dati dr. Gregorčiču celo — zaušnico.

Gabršček: Zaušnico? V preiskavi, da sem to trdil?

Sodnik: Da, da, v preiskavi!

Gabršček: (se zvija). Se ne morem domisliti. . . .

Na to zagovarja dr. Triller Gabrščeka, češ, da se je proti njemu naperila zistematična gonja v časopisu „Gorica“ ter da se je v tem listu reklo „stopimo mu (Gabrščeku) tako krepko na „rep“, da se ne izmuzne več“ ter da se je pripravljala že dolgo časa proti njemu „bomba“, katera je imela „razpoči“ na tej razpravi. Zahteval je, naj se prečita notica o Gabrščekovem neredu v posojilnici, kar je drž. pravdnik odklonil, predsednik pa vendarle čital omenjeno notico.

Potem se je začelo zasliševanje prič.

Prvi je nastopil dr. Gregorčič, katerega je Gabršček ves čas motril z izzivajočimi pogledi.

Ko je predsednik dr. Gregorčiču ponudil prisego, se je osmelil dr. Triller protestirati proti temu, češ, da ne sme priseči, ker goji veliko sovraštvo proti Gabrščeku. (Omeniti moramo, da od tu dalje dr. Triller ni mogel zatajiti, da pripada on sam k isti „slovenski“ stranki, ki ima „v želodcu“ slovensko duhovščino in duhovščino sploh, kajti vedel se je proti vsem pričam duhovskega stanu nekako posebno neuljudno). A sodni dvor je odklonil Trillerjevo zahtevo ter izjavil po predsedniku, da mož, kakor je dr. Gregorčič, gotovo ne bode prisegel po krivem!

Gospod dr. Gregorčič na to priseže in izjavi, da je prejel od Gabrščeka imenovano pismo, katerega vsebino je moral razumeti tako, da Gabršček kanistoriti mu kaj dejansko huđega, ali sploh nekaj, kar je zmožno zbuditi v človeku strah in bojazen za osebno čast in varnost. V tem ga je potrdilo sploh Gabrščekovo preteče žuganje nasproti raznim osebam, kakor dr. And. Pavlici, Hočevarju, dr. Kosu, kakor tudi to, da se je Gab. dejanski pregrešil nad g. Likarjem. Ker je smatral tako nastopanje kot pogibeljno njegovi varnosti in osebni časti, se je čutil prisiljenega izročiti zadevo državnemu pravdnistvu.

Dr. Triller: Ako je dr. Gregorčič imel uzroka bati se Gab., zakaj je dopustil, da je Gab. še dalje napadal v „Gorici“, kar ga je bolj razburjalo?

Dr. Gregorčič odgovori, da on ni urednik „Gorice“, a da po njegovej vednosti „Gorica“ ni napadala, marveč le odgovarjala na napade v „Soči“, katerih je bilo polno v vsaki številki tega lista.

Triller vpraša še, ali je dr. Gregorčiču znano, da se je v „Gorici“ napadal Gab. kakor zakonski mož. Odgovori, da čita „Gorico“, ko mu dojde, kakor drugi čitatelji, in da tako izvé, kaj list piše. (Konec pride.)

Politični pregled.

Notranja politika.

Znano je, da se Trentinci že celo vrsto let poganjajo, da bi se jim dovolila lastna uprava ter da so se vršila med njimi in med vlado v tem pogledu tudi že resna pogajanja in da je bila podlaga, na kateri bi se imela izvršiti ta pogajanja med vlado in tirolskimi Italijani, tudi že skoro določena. Zadnji čas je pa vlada ta pogajanja s trentinskimi Italijani pretrgala ter odbila vse njih zahteve.

Zdaj pa pišejo listi o uzrokih, zaradi katerih je vlada spremenila svoje stališče napram tirolskim Italijanom. Pravi jo nam-

reč, da so dali takemu vladnemu postopanju povod dogodki, ki so se vršili o priliki umora italijanskega kralja Humberta na južnem Tirolskem, ko so namreč ta umor uporabili za svoje iredentovske demonstracije, naperjene proti naši državi.

Na Primorskem pa ni bilo takrat nič boljše. Jdnake demonstracije so se godile v Trstu, v Gorici in širom cele Istre. Če je torej vlada odrekla tirolskim Italijanom zaradi takih demonstracij svojo naklonjenost, morala bi to storiti tudi na Primorskem ter bi ne smela na Primorskem delati krivice Slovincem, ki bi bilž v prilog Italijanom, kakor je ni hotela delati Nemcem v Trentinu.

Pa kakor se čujejo glasovi iz Istre, postopa tam vlada vse drugače in se na vse kriplje trudi, da bi pripomogla Italijanom do državnoborskih mandatov. Kdo naj torej umeje tako vlado?!

Ital. polit. društvo za Istro

je postavilo svoje kandidate in sicer za V. kurijo odvetnika Benatti-ja iz Kopra in za kmetijske občine zapadne Istre, katere je dozdej zastopal dr. Laginja, puljskega župana dr. Rizzi-ja.

Domače in razne novice.

Imenovanje. Minister za uk in bogočastje je imenoval gosp. Petra Senzig profesorjem risanja na tuk. c. kr. drž. realki.

Odlikovanje. Višemu nadzorniku evidenčnega urada pri fin. ravnateljstvu in Trstvu g. Ivanu Macaku je bilo povodom njeg. umirovljenja po naročilu Nj. Velič. izrečeno najvišje priznanje.

Župnijski izpit sta z izvršnim uspehom napravila gg. Ivan Koršič, kaplan c. kr. mornarnice in Ivan Maizlich.

Koncert. Danes 20. in jutri v nedeljo 21. t. m. priredi v dvorani „Slovenske Čitalnice“ koncert „Prvo tamburaško društvo iz Vukovara“. Sviralo bode v narodnih nošah pod vodstvom gosp. Ilije Salaj-a (učitelj zboru g. Dragotin Hruza). Ustopnina I. in II. red 1 K, ostali redi 60 vinarjev. Otroci plačajo samo polovico. Začetek ob 8. uri zvečer. — Ker je omenjeno društvo jedno prvo hrvaških tamburaških in pevskih društev (svirali in peli bodo hrv. in slovenske skladbe) ki je koncertovalo na mnogih odličnih krajih sveta (v Bolgariji, Franciji, Švici itd.) je pričakovati najlepšega užitka. — Pridite v obilnem številu!

Pri goriskem Montu so prišli te dni na sled raznim nepravilnostim, katere sta zagrešila dva uradnika. Uradnika sta baje odpuščena iz službe.

Prejeli smo in priobčujemo. K svojemu dopisu „Sol. razmere v gor. okraju“ z dne 13. okt. popravljam, oziroma je mljem v znanje, da ni bil lastnik „Soče“ one dni v III. nadstropju hiše št. 21 na Travniku, ker kakor sam v „Soči“ izjavlja, je bil „zadnji čas“ odsoten iz Gorice. To priobčujem, ker nočem delati krivice gospodu, ki tam stanuje.

Dr. Tumovo odprto pismo drž. pravdn. namestniku g. Jegliču. — Dr. Tuma je priobčil v zadnji štev. svojega glasila odprto pismo, namenjeno drž. pravdn. nam. gosp. Jegliču. V tem pismu se hujuje dr. Tuma na g. Jegliča zaradi govora, s katerim je utemeljeval in zagovarjal svojo obtožbo v zadnji kazenski zadevi proti dr. Tumi. Dr. Tuma zahteva od drž. pravdn. nam. g. Jegliča neki „odgovor“ ali „zadoščenje“. Ne vemo, ali bode in kaj bode odgovoril g. Jeglič dr. Tumi; skušnja pa nas uči, da ostanejo navadno vsa taka odprta pisma na uradne osebe brez odgovora in morebiti se celo ne motimo, da je bil dr. Tuma prepričan, še predno je spisal odprto pismo, da ne dobi odgovora in da je to storil uprav zaradi javnosti, da bi se potem rekalo: „ste videli, kako je dr. Tuma zaprlsapo celo — državnemu pravdniku?“

Ker pa, kakor rečeno, drž. pravdn. nam. g. Jeglič najbrže ne bode ničesar odgovoril na zgoraj omenjeno odprto pismo, zdi se nam potrebno, da mi mesto njega nekoliko odgovarjamo in posebno na sledeči odstavek v odprtem pismu: „Ako je kazenska razprava doglala, da se je, odkar obstoji posojilnica, vsakdo sprejemal kot deležnik, ne gledé na stranko in druge okoliščine, da se je vsak tak deležnik vpisal v društveni register takrat, ko so imeli čas gg. odborniki in od leta 1897. naprej, ko so nastavljeni v „Gor. lj. pos.“ izvežbani strokovni uradniki, le ti takoj po uplačanih deležih, — ta malenkostna formalitetna nepravilnost nikomur ne škoduje...“ O tej „malenkostni formalitetni nepravilnosti“ moramo pač par besedij spregovoriti in dokazati, da v tem konkretnem slučaju ni tako „malenkostna“ ta „formalitetna

nepravilnost“, kakor bi jo hotel imeti dr. Tuma.

Dr. Tumi kot predsedniku „G. lj. p.“ mora biti dobro znano, — in mu je tudi znano! — da je ravnateljstvo iste „Gor. lj. pos.“ v svoji seji meseca marca t. l. z večino glasov sklenilo, da se ne smejo do običnega zboru sprejemati nikaki novi udje — in dr. Tumi je in mora biti znano, da se morajo tudi „strokovno izvežbani uradniki“ natanjko držati sklepov posojilničnega ravnateljstva. V „Gor. lj. pos.“ so se pa tudi proti sklepu posoj. ravnateljstva po seji, v kateri je bilo sklenjeno, da se ne sme več sprejemati novih udov, ter brez vsake druge ravnateljske seje, sprejemali in v društveni register upisovali novi udje!...

In to naj bi bila „malenkostna formalitetna nepravilnost“, katero so prezrli in prezirali „strokovno izvežbani“ uradniki! —

Kaj takega naj verujejo le — kralini, razsodni ljudje pa so prepričani, da je bilo sprejemanje novih posojilničnih udov, po zgoraj omenjeni ravnateljstveni seji in brez vsake druge seje vse kaj drugega, nego — „malenkostna formalitetna nepravilnost“.

Poštenjakom okolo dr. Tumovega glasila se godi zdaj kakor muham v močniku. Hudo jih jezi, da smo jih tolikrat zasačili na laži. V izdaji od četrta se jeze, da priobčujemo ono krasno interpelacijo dr. Gregorčiča in tovarišev glede slovenske trobojnice v Gorici ter dokazujemo s tem, kako resnicoljubni da so bili, ko so trdili, da se ni dr. Gregorčič oglasil ne v deželnem ne v državnem zboru.

Posebno se spodbikajo nad besedico „krasna“. Sicer pa nismo mi tako označili interpelacije, označila jo je tako pač „Soča“ sama. No pa saj se umemo. Takrat je bila interpelacija za poštenjake okolo dr. Tumovega glasila krasna, ker so delali z njo „gschäft“; zdaj pa, ko jih tolče po zobeh, ni za nje gotovo več krasna. Smilite se nam gospoda, ko se tako sami smešite!

Kakor mu kaže. G. Gabršček je lani v „Soči“ od 13. junija tako-le pisal: „Soča je bila dejanski vedno samostojna, da si je bila nekaj časa glasila „Soče“ in potem „Sloge“. In kdo ne vé, da se moramo mnogo zahvaliti uprav tej neodvisnosti „Soče“ za — preobrat leta 1889. z vsemi dobrimi posledki. Da ni bilo leta 1889. svobodne „Soče“ v svobodnih rokah Gabrščekovih — ne vem, kako bi se bile razmere zasakale.“

Tudi 27. junija pr. l. je trdil v članku „Vabilo na naročbo „Soče“, da je bil tekem 10 let dosleden v glavnih načelih, ki naj odločajo v uredništvu „Soče“, in da ni hotel nikdar biti le orodje v rokah drugih oseb, marveč nezavisen delavec, ki vé, kaj hoče. V tem članku tudi poudarja, „da je „Soča“ 10 let pod njegovim neposrednim nadzorstvom dobro vršila svojo nalogo nezavisnega glasila.“

Po teh Gabrščekovih besedah je bila „Soča“ skoz 10 let nezavisno glasila v svobodnih rokah g. Gabrščeka! Toda čujte, kaj je pisal isti g. Gab. nekoliko mesecev kasneje! V „Soči“ od 6. oktobra pr. l. čitamo: „S člankom 16. aprila (l. 1899.) je „Soča“ odpovedala 10 letno sužnjištvo dr. Gregorčiču.“ Tudi letos je „Soča“ trdila, da je bila Gregorčiču „brezplačna sužnja“. Zdaj pa vprašamo: Zakaj si mož tako grdo nasprotuje?

I nu! ker mu tako kaže. Lansko leto se je hotel v članku od 27. junija, ko je vabil slavno občinstvo na naročbo „Soče“, s svojim nezavisnim glasilom malce pobahati; v članku od 13. junija je hotel svoj list in svojo obrt braniti, ker je g. nadučitelj B. na občnem zboru „Sloge“ stavil predlog, naj si preskrbi „Sloga“ posebno društveno glasila.

Kasneje pa je hotel marsikaj, kar je „Soča“ pod njegovim „neposrednim nadzorstvom“ zagrešila, od sebe odkloniti in — na druge zvaliti. Zato se je morala 10-letna nezavisnost „Soče“ spremeniti v 10-letno — sužnjištvo!

Poroka. Danes teden se je poročila gospodična Ida Bolko, hči gospoda Leopolda Bolka, veleposestnika in župana v Črničah, z gospodom Petrom Culo-om, c. in kr. pomorskim častnikom, sinom c. k. mestnega šolskega nadzornika v Gorici.

Premeščenje. Nadučitelj v Kanfanaru v Istri g. Jakac je imenovan učiteljem na c. kr. učiteljšču v Kopru. Vrlemu g. učitelju čestitamo na promaknenju, a Kanfanarcem želimo g. Jakacu vrednega naslednika.

Pes popadel. Klobučar Leopold Horvat je šel v sredo pozno zvečer iz

Solkana proti Gorici. Ondi blizu mitnice stopi k omreženi ograji vile Larisch, najbrže po kaki osebni potrebi. V tem trenutku pa skoči od znotraj proti njemu velik pes ter ga zgrabi za obraz s tako silo, da mu je ranil oko. Ubogi Horvat je vkljub grozni bolečini imel še toliko zavesti, da se je sam podal v bolnišnico k usmiljenim bratom. A ond mu je povedal zdravnik, da je oko izgubljeno.

Položil svoj deželnozbornski mandat je deželni poslanec Mighetti.

Razpis vrtnaričine službe. Služba otroške vrtnarice v Pevmi pri Gorici se razpisuje s 600 K letne plače.

Postavno opremljene prošnje naj se do 31. oktobra t. l. določijo podpisano vodstvu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. Ljubljana, 14. oktobra 1900.

Bohinsko železnico so začeli graditi. Pred vsem se napravi predor pri Podbrdu.

Sneg. Na Krnu in Matajurju je v ponedeljek zapadel sneg. Pač še prezgodaj!

Iz Štanjela. — Dne 11. t. m. je gad ugriznil Franco Švigelj v nogo. Čeravno brez zdravniške pomoči, je vendar upanje, da okleva.

Iz Ozeljana se nam piše, da sta ta teden dva slovenska moža iz Ajševice po Gorici iskala goriško mestno godbo, da bi v nedeljo na laški takt na „Veliki Otavi“ sprejeli dr. Tumo.

V Lokavcu je dne 12. t. m. umrl nagle smrti poročnik g. Franc Pečenko. Prišel je bil po svojo g. soprogo, (Rolletovo), ki je bila nekaj časa pri svojih stariših!

V Štjaku nad Vipavo je tamošnji lovski čuvaj ustrelil 7. t. m. proti večeru nekega Jožefa Seražina. Zasačil ga je bil pri zajčjih zanjkah. Slednji je vedno zajcem prožil, zato mu je bil čuvaj ne-ljuba oseba. Žugal mu je večkrat, da ga bode z nožem zabodel. In to je hotel tudi oni večer storiti. Toda, ko je čuvaj videl da je v nevarnosti, sprožil je samokres, in kroglja je zadela nasprotnika v srce tako, da se je na mestu mrtev zgrudil. Od strela se je celó obleka vžgala vstreljenemu. — Čuvaja je gnal žandar v Komen, kamor je pa prišlo koj drugi dan mnogo prič, ki so dokazale, da je Seražin čuvaju mnogokrat žugal z nožem. In ker je bil Seražin malo prida, večkrat zaprt, nasprotno čuvaj poštenjak, ki je branil le svoje življenje, je bil koj izpuščen. Seražin je bil star okrog 40 let in neporočen.

Teran. Letos imajo po Krasu posebno dober teran. Tako zrelega grozdja-refoška ni bilo že več let. Kapljica bo izvrstna; take ni bilo že dvajset let. Izredno dobro da imajo na Vojščici in po nekaterih bližnjih vaseh.

Podpora ljudskim hranilnicam. Ministerstvo poljedelstva je uročilo c. kr. namestništvu v Trstu 7000 kron kakor pomoč onim ljudskim hranilnicam v Istri, ki ne uživajo podpore od deželnega odbora v Poreču.

Razglas.

Zadnji živinski semenj v Cerknem (Goriško), ki pade v tekočem letu na nedeljo, bode takoj drugi dan v **ponedeljek**

dne 5. novembra, na katerega se opozarja živinorejce in živinske kupce.

Županstvo v Cerknem,
10. oktobra 1900.

Župan:
A. KOSMAČ.

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze srčnega sočutja in odkritosrčnega sožalovanja, kateri so nam došli iz bližine in daljave povodom neizrekljive nesreče, ki je nas zadela s smrtjo našega preljubljenega in nepozabnega soproga, oziroma očeta, sina, brata, zeta in svaka, gopoda

Franceta Pečenko,

c. in kr. računarskega poročnika,

kakor tudi za mnogoštevilno udeležbo društev in korporacij pri pogrebu pokojnika, izrekamo, ker nam je nemogoče vsakemu posebej se zahvaliti, tem potom vsem našo najiskrenejšo in presrečno zahvalo.

Žaljuči zapuščeni rodbini:
Pečenko-Rollett.

V Lokavcu, 17. oktobra 1900.

Br. 1777.

Natečaj.

V šolskem okraju goriške okolice se razpisujejo v stalno nameščenje:

1. Mesta učiteljev-voditeljev na jedno-razrednicah v Kronbergu, Lokovcu, Lokvah, Plaveh, Vedrijanu, Ozeljanu in pri Voglarjih.

2. Mesti učiteljev-voditeljev na potovalnih šolah Srednje-Kambreško in Podlaka - Dol. Lokovec.

3. Po jedno mesto učiteljice na tro-razrednici v Št. Andrežu, na dvorazrednicah v Črničah, Št. Martinu, Opatjmselu in Oseku ter na štirirazrednici z ital. učnim jezikom v Ločniku.

S temi službami spojeni prejemki so določeni v deželnem zakonu z dne 15. oktobra 1896. Potovalna učitelja dobivata tudi potnino letnih 200 K.

Prosilci in prosilke za katero teh mest naj vložijo svoje pravilno opremljene prošnje do 28. novembra t. l. po predstojnem oblastvu pri dotičnem krajnem šolskem svetu.

C. kr. okrajni šolski svet
v Gorici, 19. oktobra 1900.

VABILO

II. redni občni zbor

„Kmetijskega društva“ v Cerknem, registrirane zadruge z neomejeno zavezo, koji se bo vršil

v nedeljo dne 4. novembra 1900

ob 2 $\frac{1}{2}$ uri pop.

v prostorih gospoda **ANDREJA KOBAL-a** v Cerknem

s sledečim

V SPORED OM:

1. Poročilo načelstva;
2. » nadzorstva.
3. Predložitev in odobritev računov za celo poslovno dobo t. j. za l. 1897, 1898 in 1899;
4. Volitev načelstva;
5. » nadzorstva;
6. » razsodišča;
7. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

V slučaju, da bi zgoraj sklicani občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, vrši se ob 4. uri isti dan, na istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, koji sklepa veljavno brez ozira na število udeležencev.

Zahvala in priporočilo.

Povodom smrti predragega mojega očeta

Jožefa Dermastia,
posestnika v Ljubljani,

došlo je meni kakor celi obitelji toliko izrazov sožalja, da se ne morem vsakemu posebej zahvaliti. Zato tem potom izražam vsem svojo iskreno zahvalo.

Duhovne sobrate pa prosim, da se spominjajo pokojnega mojega očeta pri sv. maši in molitvi. Bog jim povrni!

V Solkanu, 17. oktobra 1900.

Ivan N. Dermastia,
kaplan.

Razglas.

Ker pade letos god sv. Simona in Juda na nedeljo 28. oktobra, bode običajni jesenski semenj prihodnjo nedeljo,

dne 4. novembra.

Županstvo Sv. Lucija,
dne 18. oktobra 1900.

Župan:
Leban.

Razpis javne dražbe.

Naznanja se p. n. občinstvu, da dne 21. t. m. se odda na javni dražbi ob 3. pop.

zidanje novega zvonika cerkve sv. Lovrencija v Zaloščah.

Dražbeni pogoji se nahajajo v županstvenem uradu cel tekoči teden.

Županstvo Dornberg,
dne 14. oktobra 1900.

Župan:
Fran Berce.

NAZNANILO.

Podpisani naznanjam p. n. občinstvu, da sem prevzel staroznano gostilno

grofa Coronini-ja v Št. Petru pri Gorici.

Skrbel bom za dobro pijačo ter za okusna gorka in mrzla jedila.

Za mnogobrojen obisk se priporočam z odličnim spoštovanjem

Ivan Mežek.

Najboljše berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobno potrebno knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in pravo likati)

er se dobi za predplačilo **1 gld. 50 kr.**, po pošti 10 kr. več, ali proti poštnemu povzetju pri

Jož. Valenciču na Dunaju

III. Bez., Steingasse Nro. 9, I. St., Thür 10.

Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj.

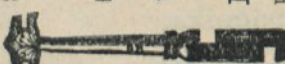
Št. 3 po 2 gld. za navadno steklo

Št. 6 po 3 gld. za navadno in belgijsko steklo

Demanti za steklo rezati
od 1 gld. naprej
Št. 22, komad po 7-50, reže vsako, tudi najdebelejše vilito steklo.
IZVRSTEN demant:
Prva avstrijska strojska tvornica
S. HÖNIGSFELD
Dunaj III/2, Radetzkystrasse 12
priporoča svoje se s strojnim jamstvom že 26 let sloveče izdelke. Debelosti za vsako roko kakor tudi zamena točno in cenno.
Razprodajalcem popust.

Št. 19 po 5 gld., izvrsten demant reže navadno, belgijsko in vilito steklo.

Riccardo Brass,

Gorica, ulica Vetturini hiš. št. 11,
priporoča svojo bogato zalogo
vina in špirita na debelo.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. šte. 23,
(v hiši g. dr. Lisjaka)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mljiveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta.

Razpošilja blago na vse kraje. Cena primerna, postrežba dobra.

Anton Gerbec

gostilničar
v ulici Sv. Klare št. 15.

P. n. občinstvu naznanjam, da sem prevzel gostilno

„Vinarskega in sadjarskega društva za Brda s sedežem v Gorici“.

Točim pristna najboljša društvena vina, bela in črna, puntigamsko pivo in mineralne vode.

Poslužim z okusnimi jedili vsaki čas, vse kar mogoče po nizki ceni. Na razpolago so obširni hlevi za živino, lepo dvorišče za igro na krogle in prijetna senca za goste.

Za dobra vina in jedila, kakor za točno in pazljivo postrežbo že to jamči, da me je društvo imenovalo svojim uradnikom z nalogo, da izbiram vina za krčmo in za društvo.

Za obilen obisk se toplo priporočam slav. občinstvu iz mesta in z dežele.

Anton Bortolotti,

Kamnosek,
Gorica, Franc-Jožefova cesta št. 33.
Zaloga nagrobnih spomenikov,
cene od 10 do 200 gld.

Kolesarji pozor!

Podpisani naznanja gg. kolesarjem, da ima v zalogi dvokolesa iz najboljšega materiala po jako nizkih cenah, in sicer od 170 kron (85 gld.) naprej opremljene z vsemi potrebščinami (komplet). — Ob enem priporoča gg. krojačem in šivaljam svojo veliko zalogo raznovrstnih šivalnih strojev najnovejših sistemov od 48 kron (24 gld.) naprej. — Poroštvo 5 let. — Daja tudi na obroke.

Z odličnim spoštovanjem

Martin Šuligoj,
urar v Karalu.

G. Likar,

Gorica, Semeniška ulica št. 10.
Trgovina pisarniških in šol. potrebščin.
Raznovrstno papirnato blago.
Knjige: molitvene, šolske in vpisne.
Tiskovine iz „Narodne tiskarne“ po enaki ceni. Preskrbuje tisk vizitnic, računov, kuverte z napisi.
Sprejema v vezanje knjige.
Vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga pohištva, rakev (trug), vinskih posod itd.
v Pevmi,
za Soškim mostom, p. Gorica,
priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

ROJAKI, POZOR!

Podpisani trgovci jestvin si štejejo v čast, naznaniti p. n. občinstvu, da so vsled skupnega naročevanja na debelo vsemu blagu, katero naročujejo edino le pri slovenskih veletržcih, kakor pri tvrdki M Truden v Trstu i. t. d., **cene zdatno znižali.**

Nadejajo se torej, da jih bodo podpirali tudi rojaki, in to temveč, ker je blago izborno in sveže ter postrežba točna.

Z odličnim spoštovanjem

Ant. Vrčon v Skriljah, Al. Kosovel v Velikih zabljah, J. Mrevlje v Sv. Križu, Ivanka Vodopivec v Kamnjah, Fr. Birsa v Vrtovinu in I. Jerkič v Dobravljah.

Prijatelji in somišljeniki agitujte za Centralno posojilnico

v Gorici, ulica Vetturini št. 9.
Uradne ure od 8-12.

1. Hranilne vloge obrestuje po 4 1/2 %;
2. Posojila daje: a) na vknjižbo po 5 1/2 %; b) na menice po 6 %; c) na tekoči račun po pogodbi.

1. Glavni deleži po 200 K s trikratno zavezo;
2. Opravilni deleži po 2 K s petdesetkratno zavezo;
3. Upisnina: a) glavnih deležev ne glede na število 4 K; b) opravilnih deležev 1 K.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo novo urejeno

prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Senf.) Ciril-Methodovo kavo in Ciril-Methodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin,

trgoceva v Semeniški ulici h. št. 1.
v lastni hiši, kjer je „Trg. obrt. zadr.“

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 **GORICA** Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba pošena.

Novoporočenci pozor!

Štejem si v čast naznanjati slavnemu občinstvu, da sem razširil trgovino pohištva v ulici Vetturini, glavni vhod v Gosposki ulici.

Anton Breščak

v Gorici, Gosposka ulica št. 14, (blizo lekarne Gironcoli).

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo za vsaki stan. Pohištvo je po najmodernejših slogih, posebno spalne, jedilne in posetne sobe so po nemškem slogu. Pohištvo je od prvih mizarskih mojstrov. Sprejema vsa naročila in izdeluje po izberi obrisa, najceneje in v najkrajšem času. — Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mizice, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice iz trsja in celulojda, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbero ter razne tapcarije.

Reči, katerih ni v zalogi, preskrbijo se po izberi cenikov točno, trdno ter v najkrajšem času.

Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima
najelegantnejšo sobno
opravo, na katero se
še posebej opozarja
p. n. občinstvo!

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, noveev, valut i. t. d. po najkulantnejših pogojih.

Posojila na vrednostne papirje proti
nizkim obrestim.
Zavarovanje proti kurzni izgubi.
Promese k vsem zrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
na vložne knjžice, na tekoči račun in na
girokonto s 4 1/2 % obrestovanjem od dne vloge
do dne vzdiga.
Eskompt menjic najkulantneje. — Borzna naročila.